

Män tar ton

Sidan 12

TORS DAG 16 APRIL. NR 16/2015

Matbanken på Åland behövs allt mer

Sidan 9

Fotboll blir redskap mot radikaliserings

Sidan 5

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL PETRUS FÖRSAMLING

Församlingar vill ge Kipa tid att bli bättre

Fyra svenska församlingar och två samfälligheter vill skjuta upp anslutningen till kyrkans servicecentral Kipa med tre år.

Initiativet går nu till stiftsfullmäktige. **SIDAN 4**

Uppryckt men omplanterad

Sidan 2

Tragedi i Pargas skärgård väcker frågor om skuld

Sidan 12

Längtar efter ett år utan en enda predikan

Sidan 19

Hur man får alla att må bra när slakten samlas

Sidan 7

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Det mest fundamentala

KP SJU AV tio brittiska lärare har varit med om att barn kommit hungriga till skolan. Var femte lärare har lånat eller gett pengar till sina elever. Över sextio procent har försett dem med skolmateriel och utrustning. De brittiska lärarnas fackorganisation publicerade nyligen en fattigdomsundersökning som visade chockerande resultat. Det finns en fattigdom i landets skolor, där misären i värsta fall har genklang av Oliver Twist: trasiga kläder, ytterplagg som inte finns, mat som delas med lika utsultna klasskamrater som den dagen inte hade någon med sig.

Knappt 2 500 brittiska lärare fick svara på frågor om vad de har bevittnat i skolorna. Kontentan är horribel: det allmänna skolväsendet är inte den plats där alla, oberoende av utgångspunkt, garanteras en start i livet som gör att de kan förändra sitt öde. Skolan är den plats där de fattiga befästs som fattiga, både materiellt och andligt. Den blir den grymma bekräftelsen på att man ingenting kan förändra och ingenting duger till. Lärarna rapporterar om koncentrationssvårigheter, skolk, störande beteende och stora svackor i elevernas självförtroende. Samtidigt finns spegelbilden. De välbeställda löser in barnens plats i en välbeställd framtid. Vad den här polariseringen skapar för motsättningar, vilken vrede den når på lång sikt kan man bara spekulera om. Men varför, varför ta den risken?

SAMTIDIGT i Kenya, har regeringen enligt tidningen Dagen evakuerat studenterna i den högskola som drabbades av al-Shabaabs terrorattacker i påskas. På det sättet får terrororganisationen till stånd just det den ville. Dels vill den ha ut de kristna från landets norra delar, dels sätter den skräckens förteckning framför allt som handlar om utbildning. Mönstret går igen. Terrorister världen över har identifierat det farligaste motståndet mot deras skräckvälde: skolan.

Flickor med skolboken i hand, klassrummen där åsikter, stammar, raser, sociala klasser, religioner, kön och folkslag möts i åsikter och i dagligt arbete. Det som sker i ett klassrum kan spränga terrorn i småbitar, fostra statsmän och -kvinnor, bygga nationer och stabilitet. Fostra till jämlikhet, jämställdhet, tolerans och kreativitet. Därför spränger terrorister skolor.

DET är ofattbart att vi i Finland är så naivt blinda för det allra största i vårt skolsystem. Här möts alla, fortfarande. Den sociala stratifiering som syns på en del orter i Sverige finns ännu inte här – fortfarande är det naturligt att välja sin närskola, vad än plånboken säger. Tarja Mankkinen vid inrikesministeriet bygger som bäst upp nätverk för att förhindra radikaliserings av unga, hon konstaterar att det som hittills har skyddat oss från det här slaget av våld faktiskt är den bärande tanken att skolan ska vara jämlik för alla. Alla har råd att gå där. Alla får mat. Alla får böcker. Pisa är en bisak. Det här är huvudsaken. Låt ingenting ta det fundamentet ifrån oss.

”Det som sker i ett klassrum kan spränga terrorn i småbitar.”

PROFILEN: THERESA NGOUTH

”Vi kan ta det bästa ur vår kultur och det bästa ur den finländska kulturen och leva här och nu.”

Min uppgift finns här

Kriget har splittrat familjen över hela världen. Theresa Ngouth kom som kvotflykting till Finland 2004 och hamnade i ett radhus i Kajanaland. Mycket sisu har krävts för att erövra den karga kulturen men hon litar på att Gud har en plan för henne just i Finland.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Från barndomens Sydsudan minns **Theresa Ngouth** sandstränder och mangoträd. Familjen bodde i ett stort hus, livet var aldrig tråkigt i en syskonskara på nio barn.

När inbördeskriget bröt ut i Sydsudan 1983 beslöt föräldrarna att skicka iväg tioåriga Theresa till en äldre syster i den tryggare staden Malakal. Men oroligheterna spred sig och hon forslades vidare till huvudstaden Khartoum i Sudan.

Under skoltiden i Khartoum fick jag en stark kallelse att följa Jesus och jag var mycket aktiv inom församlingen, säger Theresa Ngouth.

Senare blev tron också hennes biljett ut ur landet när hon sökte och beviljades en studieplats i teologi i Libanon.

Vid det laget visste jag att delar av min familj flytt till Kenya. Jag visste också att en studieplats utomlands var en av de få vägarna ut ur Sudan sedan regeringen stramat åt resemöjligheterna. Väl i Libanon kunde jag ha bytt studieinriktning men jag kände att teologin var min väg.

Kvar i Sudan lämnade hon sin fästman **Samuel Luak**, de sågs inte på fem år. Men under det första sommarlovet från teologutbildningen reste hon till Kenya för att träffa sin mamma för första gången på fjorton år. Sin pappa kom hon att återse först 2009 i Sudan.

Egen nyckel till kyrkan

Till Finland kom Ngouth 2004 tillsammans med tiotals andra sudaneser, bland dem hennes man.

Under studietiden hade jag talat på en fredskonferens i Sydsudan arrangerad av församlingarna och det Sudanesiska Folkets Frihetsrörelse SPLM, som kämpade för ett självständigt Sydsudan. Efter det hade jag inget mer att göra i Sudan.

Egentligen ville hon inte alls flytta till Finland, syskonen fanns vid det här laget både i Australien och USA.

Jag visste ingenting om Finland och det kändes hårt att tvingas börja om igen helt ensam. Många gånger har jag frågat Gud vad jag egentligen gör här, men samtidigt vill jag inte heller fly undan hans planer för mig.

När Ngouth anlände till Finland var det försommar. Allt var grönt och ljusst, det påminde henne om barndomens somrar. Familjerna placerades i den lilla byn Otanmäki i Kajanaland.

Eftersom min man är pastor och vi var många kristna i gruppen samlades vi hemma hos oss. Vi hade inga möbler men nog våra egna sångböcker.

Bönegruppen blev känd i byn och den lokala prästen kom för att erbjuda sin hjälp.

Vi fick den bästa av gåvor: nyckeln till kyrkan och därmed en fast punkt där hela gruppen kunde sam-

las. Vi kunde stöda varandra, hjälpas åt när chocken över alla förändringar kom över oss.

Alla Ngouths tre söner är födda i Finland. På grund av studier och jobb bestämde sig familjen för att söka sig till huvudstadsregionen. I dag är Theresa Ngouth utbildad barnledare och anställd i den evangelisk-lutherska församlingen i Korso. Hennes familj är också stödfamilj för sydsudanesiska barn placerade i fosterhem. Dessutom är hon ledare för kvinnorna inom ett kristet nätverk för sudaneser i Finland.

Jag vill hjälpa andra, göra livet lättare för dem som kommer efter oss. Vi visste ingenting, var vana med gasspis och kunde inte läsa på mjölkförpackningen i butiken. Det behövs både kon-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Parabild:
Finlands Flyktinghjälp /
Mirva Helenius

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

THERESA NGOUTH är årets flyktingkvinna 2015. Finlands flyktinghjälp har delat ut utmärkelsen årligen sedan 1998.

kret hjälp och kamratstöd när man byter världsdel och kultur.

Hon tycker inte att den finska kulturen är den lättaste att förstå sig på. Men inte heller det sydsudanska sättet att leva på är perfekt.

– Vi kan inte flytta Sudan till Finland men vi kan ta det bästa ur vår kultur och det bästa ur den finländska kulturen och försöka leva här och nu. Det blir ingenting om man bara sörjer, det dödar. Framtiden kan bli hur bra som helst.

Kriget är inte över

Framtiden för Sydsudan är däremot mycket oviss. Senast Theresa Ngouth besökte landet 2013 hamnade hela familjen mitt i en krigssituation igen.

– Vi kom på lördag och på söndag

blossade det plötsligt upp. Jag bad barnen att lägga sig under sängarna men de förstod inte alls, de ville titta på raketerna genom fönstret. Min farbror som vi bodde hos gick ut för att hjälpa andra som blivit tillfångatagna, han kom inte tillbaka.

Tack vare sina finska pass kom familjen snabbt ut ur landet igen. Kvar blev många släktingar, barn som inte har upplevt fredstid i sitt liv.

– Jag har gråtit mängder för deras skull. De här kriget är helt onödigt, man kan inte enas eftersom människor i första hand är trogna sina stammar och inte landet Sydsudan.

Enligt Ngouth borde man satsa på skolor och utbildning för barnen och kvinnorna i landet.

– Kvinnorna borde vakna och kräva en plats och en röst inom politiken. Vid förhandlingsborden finns bara män. De känner inte till den smärta som kriget förorsakat människorna. Kvinnorna borde resa sig och tillsammans kräva ett fredsavtal som håller.

Hon har aldrig sett sig själv som en politiker, samtidigt brinner hon för att få se förändring i Sydsudan. Genom utmärkelsen Årets flyktingkvinna har hon fått en plattform, medierna köar för att få prata med henne och höra hennes framgångshistoria om integration i Finland.

– Men det jag verkligen vill berätta är att det fortfarande pågår ett krig i mitt hemland, att där råder stor nöd. Vi kan inte lämna det så här.

THERESA NGOUTH

41 ÅR, FÖDD I SYDSUDAN. KOM TILL FINLAND 2004 SOM KVOTFLYKTING.

TEOLOG. ARBETAR SOM FÖRSAMLINGENS BARNLEDARE I KORSO FÖRSAMLING I VANDA.

LEDARE FÖR KVINNORNA INOM NÄTVERKET SUDANESE CHRISTIAN FELLOWSHIP IN FINLAND.

GIFT MED SAMUEL LUAK. TRE SÖNER FÖDDA I FINLAND.

Alberta nominerad av Nordiska rådet

BARNBÖCKER. Nomineringarna till Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2015 på den stora barnboksmässan i Bologna har kungjorts och en av kandidaterna är **Malin Klingenberg**s bok *Alberta Ensten och Uppfinnarkungen*, som utkom på Fontana Media i fjol. Förlaget Fontana Media ger också ut Kyrkpressen.

I den fartfyllda kapitel-

MALIN KLINGENBERG.

FOTO: KAJ FORS-KLINGENBERG

boken dras Alberta Ensten och hennes kompis Tor in i ett äventyr med ett flygande hus, en uppfinnartävling och en lömsk svindlare.

Boken har illustrationer och layout av **Ida-Maria Wikström**. Också formgivningen har fått beröm, och nominerades i fjol som en av topparna bland Finlands unga formgivare i tävlingen Vuoden huippu.

Malin Klingenberg (f. 1979) är författare och textilformgivare. Hon är född i Nykarleby och numera bosatt i Mariehamn.

”Barnböcker är roliga eftersom jag får befinna mig i gränslösa världar med överraskande element. Det är roligt att inte bli hindrad av den verkliga världen. En svävande vespa är till exempel inget konstigt.”

Granat i församlingshemmet

FYND. Under en renovering av Ekenäs församlinghem hittade en byggnadsarbetare en granat i golvfyllningen. Fyndet gjordes på församlingshemmets vind förra veckan. Granaten härstammade från en krigstida infanterikanon, men tändningsmekanismen fanns inte kvar. Den ska sprängas i Syndalen tillsammans med andra objekt.

– Huset är från början av 1900-talet och vinden har inte varit i bruk på 50–60 år, berättar församlingens ekonomidirektör **Christer Lindvik**.

Vindsvåningen värmeisolerats och inreds eftersom den svenska och finska församlingen i Ekenäs har brist på ändamålsenliga arbetsutrymmen. Renoveringen ska vara klar i juni.

Ny bakre gräns för Kipa föreslås

KIPA. Skjut upp anslutningen till kyrkans servicecentral Kipa med tre år för de församlingar som så önskar. Stiftsfullmäktige i Borgå stift ska ta ställning till att föra det initiativet till kyrkomötet.

TEXT: JOHAN SANDBERG ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Bakom initiativet står Pargas och Pedersörenejdens kyrkliga samfälligheter samt Marihamns, Hammarlands, Saltviks och Kimitoöns församlingar. Kyrkoherdarna **Harry S Backström** i Västaboland och **Kaj Granlund** i Esse har gemensamt formulerat texten. För initiativet stöd i stiftsfullmäktige gör fullmäktige i sin tur ett initiativ till kyrkomötet.

Initiativet motiveras med att servicecentralen behöver mera tid att få servicen att fungera smärtfritt för de församlingar som redan är anslutna innan flera ansluter sig.

Enligt kyrkolagen ska alla församlingar och samfälligheter anslutas till servicecentralen Kipa senast den 1 januari 2017.

– Med rätt inställning kan servicecentralen göra massor på tre år, säger Backström.

Han efterlyser framför allt en attitydförändring.

– Servicecentralen borde inse vem det är som är kund. Fungerar inte tjänsten ska man fråga kunden vad problemet är och åtgärda det. Nu slår man sig på bröstet och säger att allt som ska göras är gjort. Det betyder att det är fel på kunden. Så fungerar det inte i affärlivet och så borde det inte fungera i kyrkan heller.

Introduceringen av servicecentralen har inte gått som i Strömsö. Initiativtagarna räknar upp några svagheter: personalen i församlingarna och samfälligheterna överbelastas av rutiner som inte är kundvänliga och genomtänkta, betjäningen på svenska fungerar inte i praktiken och programvaran fungerar inte som planerat. Dessutom lyser de förväntade inbesparingarna i de flesta fall med sin frånvaro.

Ett långlopp

Även nättidningen Kirkonkellari har i sitt senaste nummer funnit flera brister (se artikel nedan).

– Jag tror inte att det är klokt att skjuta upp anslutningen, säger Kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** som också är ordförande för servicecentralens direktion. Jag tror inte att övergången blir lättare om tre år. Förestående utmaningar underlättas inte av att man skjuter upp dem.

Det är en stor förändring då församlingar som hittills hanterat fakturor manuellt övergår till Kipa.

– De tar två steg på en gång, både övergången till ett elektroniskt system och ett centraliserat. Då uppstår problem som man ska lösa ett i gången. Övergången är inget sprintlopp utan ett långlopp, säger Keskitalo.

Enligt Keskitalo ser direktionen, som bland annat består av ekonomichefer från olika församlingar, på verksamheten ur kundens synvinkel.

– Vi tar allvarligt på den respons vi får från kunderna, säger han.

Med facit på hand, finns det något man kunde ha åtgärdat tidigare?

– Det finns det säkert. Vi fick till exempel inte tillräckligt med svenskspråkig personal till enheten i Borgå. Vi kunde ha varit snabbare med den svenska servicen. Den har nu blivit bättre. Vi förstod heller inte vikten av att i ett tidigt skede involvera församlingarnas ledare i processen utan fokuserade på löneräknar-

na och bokförarna.

Enligt Keskitalo finns det fortfarande vissa problem.

– Men som helhet fungerar Kipa förhållandevis väl i dag.

Konflikt i lagen?

Harry S Backström har funnit två lagrum i kyrkolagen som han anser står i konflikt mot varandra. Dels tillåter lagen varje församling att suveränt handha sina angelägenheter. Men lagen stipulerar också om en central ekonomiförvaltning som gäller alla församlingar och samfälligheter.

– Frågan är vilken lag som gäller? Kör kyrkans servicecentral över församlingarnas självbestämmanderätt?

Hur som helst anser Backström att församlingarna själva borde ha rätt att bestämma tidpunkten för anslutningen till servicecentralen.

– Jag ser ingen juridisk konflikt, säger Keskitalo. Kyrkomötet som godkänt båda lagarna består ju av församlingarnas representanter. De har sett till det mest ändamålsenliga. Ge-

nom att centralisera ekonomiförvaltningen kan man garantera att församlingarna långsiktigt får sköta sina

huvudsakliga uppgifter som fortsatta små enheter. Sammanslagningar skulle vara ett större problem.

KIPA

- **Kyrkans servicecentral** med säte i Uleåborg och Borgå. I Borgå sköts den svenska servicen av tio anställda.
- **Ger bokförings- och löneräkningstjänster** åt församlingarna, samfälligheterna och Kyrkostyrelsen.
- **Alla församlingar** måste vara anslutna till Kipa senast 2017.
- **Kipa har** i dag 151 kunder, det är cirka hälften av landets alla församlingar och samfälligheter.
- **Tio svenska** församlingar samt två tvåspråkiga samfälligheter är anslutna. De flesta ansluter sig 2017.

UTREDNING SERVICECENTRALEN

Kipa får vitsordet 6+

Många användare anser att kyrkans servicecentral Kipa är en flopp.

Det framkommer ur nättidningen Kirkonkellaris undersökning bland kunderna. De som svarat på tidningens enkät har gett Kipa

vitsordet 6+. Undersökningen visar att det finns en stor skillnad mellan löftena och hur de utfallit.

Enligt Kirkonkellari har Kipa budgeterat ett ökat underskott varje år från starten 2012 då underskottet beräknades vara 7 miljoner euro under övergångstiden. Från och med

2017 skulle det ge inbesparingar på totalt 7–9 miljoner euro. Verkligheten är att kalkylerna inte hållit och 2015 beräknades Kipas upplåningsbehov under övergångstiden ligga på högst 16 miljoner euro.

I undersökningen kritiseras servicecentralen för dålig kännedom om hur för-

samlingarna fungerar.

2013 tröttnade Jyväskylä församling på bristerna och krävde ersättning. Någon sådan fick man inte.

– Resultatet av undersökningen överraskar mig inte, säger Kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** till Kyrkpressen. Den åter speglar läget för ett eller

två år sedan. Men min fingertopp-skänsla är att attityden nu är bättre.

Att Kipa redan nu skulle ge inbesparingar hade Keskitalo inte väntat sig.

– Jag tror att vi kommer att uppnå inbesparingsmålet på 7 miljoner euro per år. Men att uppnå målet 2017 är en utmaning. In-

besparingarna kan komma tre till fem år efter anslutningen.

Keskitalo påpekar också att en del kunder redan gjort inbesparingar tack vare Kipa. En av dem är Kyrkostyrelsen som sparat in 66 000 euro per år tack vare anslutningen.

• JOHAN SANDBERG

3 FRÅGOR TILL

Leon Jansson

Grattis! Du har valts till förbundet Kyrkans Ungdoms nya verksamhetsledare. Hur känns det?

– Tack, det känns riktigt bra.

Du har en bakgrund inom Kyrkans Ungdom och har jobbat med ungdomar inom förbundet. Varför sökte du jobbet som verksamhetsledare?

– Jag kände mig kallad. Det här är ett jobb där jag får använda mina gåvor och tjäna i en dynamisk rörelse med många möjligheter. Då jag jobbade som vikarierande ungdomsansvarig 2011–2013 lärde jag känna verksamheten inifrån. Jag fick växa och utmanas och är glad för den tiden, säger Leon Jansson, som blir färdig magister i teologi till sommaren eller hösten.

– Jag har rötter i KU och har själv varit på Midsommersfestival, sommarläger i Pieksämäki, nyårsläger, sportlovsresor. Min mormors pappa var med och startade kretsen i Karleby.

Vilka visioner har du för verksamheten?

– Jag vill att KU ska fortsätta vara en rörelse med en huvudperson: Jesus. Jag vill arbeta för att vi på ett relevant sätt kan vara en rörelse där människor får möta denne Jesus och formas och förvandlas av honom.

– Jag har många idéer och ska nu samla mina tankar och se vilka av dem jag vill satsa på – jag kan inte genast förverkliga alla. Jag är en person som försöker se möjligheter och vill gärna utveckla det goda som redan görs.

– Mest ser jag fram emot att få ge vidare det jag själv upplever att jag fått. Det kan handla om att skriva i Kummin, hålla andakter eller skriva rundbrev. Jag har fått mycket och det känns väldigt roligt för mig att få ge något vidare.

CHRISTA MICKELSSON

KAJ KUNNAS besökte flyktinglägret Zaatri i Jordanien och spelade fotboll med unga i lägret. FOTO: VILLE ASIKAINEN

Fotfäste i vardagen kan förhindra radikalisering

BISTÅND. Kyrkans Utlandshjälp har lanserat en ettårig kampanj med mål att förebygga att unga ansluter sig till extremist-rörelser.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Kaj Kunnas fick ett telefonsamtal från Kyrkans Utlandshjälp. "Vill du bli en av tre grundamedlemmar i fotbollslaget Peace United?"

De finska fotbollsstjärnorna Aki Riihilahti och Laura Österberg Kalmari hade redan engagerats som tränare. Kaj Kunnas tackade ja.

– När världen ser ut som den gör behövs varje liten bro av förståelse mellan människor.

Peace United är ett fot-

bollslag där vem som helst kan bli medlem via webbsidan peaceunited.fi. Många kända finska fotbolls- och idrottsprofiler har redan anslutit sig till laget. Bakom projektet står Kyrkans Utlandshjälp och den ettåriga kampanjen Handling (Tekoja). Målet är att öka kännedomen om varför unga ansluter sig till extremist-rörelser och hur man kan förebygga det.

Som ett led i satsningen fick Kaj Kunnas i februari möjlighet att besöka flyktinglägret Zaatri i Jordanien, där Utlandshjälp tillsammans med Utrikesministeriet bidrar till att göra förhållandena i lägret lite drägligare.

– Fyra miljoner syrier har flytt. Över en miljon av dem

har kommit till Jordanien. I Zaatri bor 100 000 flyktingar. Utlandshjälp ordnar bland annat cirkus- och fotbollsskola för en del av barnen. Ett hundratal pojkar samlades till träning varje dag klockan 14. Det gav dem en dagsrytm och en viss samhörighet. I bästa fall kan det fotfästet i tillvaron förhindra radikalisering bland de unga, ett av de största problemen på flyktinglägren, säger Kunnas.

När Kaj Kunnas besökte lägret låg temperaturen mellan 0 och 11 grader.

– Det fanns inget rinnande vatten, inga toaletter, ingen undervisning, inga skolor. En del av människorna hade bott i lägret i fyra år. Nog fick jag mig en tankeställare. Inte gnäller jag om iPhonen

inte är fulladdad eller om lokaltåget är försenat.

Kunnas tränade dagligen med fotbollslaget på lägret. Som man fick Kunnas bara spela med killarna medan Österberg Kalmari kunde spela med tjejerna.

– Vi vet att många av dem är traumatiserade, att de förlorat sina föräldrar eller kanske inte vet vad som hänt med familjen. Men det som slog mig var den livskraft, glädje och framtidstro

de hade. Det som också slog mig var att allt de ville var att åka hem till Syrien. Politiker som målar upp en bild av att det väller in människor till Finland som tar våra jobb och förmåner kunde inte ha mer fel. Deras högsta önskan är att få åka hem, inte att komma till Finland för att leva gott.

För Kaj Kunnas personligen betydde resan mycket.

– Det bor lätt en rasist i oss alla. Att jag fick möjligheten att åka till Zaatri ser jag som en vink från ovan. Mina döttrar hade precis uppmanat mig att bli kompis med några muslimer, då de oroat sig för att jag inte hade tillräcklig förståelse för den muslimska världen. Nu fick jag en hel bunt med nya kompisar.

"Jag fick mig en tankeställare. Nu gnäller jag inte om lokaltåget är försenat."

Kaj Kunnas

AVKRAGNING ÅBO ÄRKESTIFT

Fem präster avkragade

Domkapitlet i Åbo ärkestift fattade förra veckan beslutet att frånta fem präster deras prästrättigheter. Orsaken är att prästerna verkar inom Lutherstiftelsens missionsstift. Ingen av dessa fem präster har arbetat i en församling. Domkapitlet anser att prästerna i praktiken arbetar för en annan kyrka.

Finlands evangelisk-lutherska missionsstift grundades år 2013. Föreningen har vikt egna präster och en egen biskop. Organisationen samlar särskilt motståndare till kvinnliga präster.

BJARNE KALLIS

Står på stabil kristen grund

Vasa valkrets
www.bjarnekallis.fi

96

BK-tukivh listys

ANNONSER BETALD AV PRO HILKKA OLKINUORA

Se människan!

HILKKA OLKINUORA

till riksdagen som obunden kandidat på Svenska folkpartiets kandidatlista

106

HILKKAOLKINUORA.NET

MOD ATT BYGGA EN BÄTTRE, MÄNSKLIGARE FRAMTID

Kristdemokraterna
VÄRDEFULL POLITIK FÖR DIG.
www.kd.fi

Betalare: KD

Helsingfors:
ANDREAS FORSBERG
Hum.kand, freelancer

Helsingfors:
HANNA-KAISA SIMOJOKI
Företagare, doktorand

Nyland:
MARKUS KALMI
Inrikesministerns specialmedarbetare

Nyland:
JUHA KAUNISMAA
Tekn. lic., rektor

Nyland:
EDWARD KROGIUS
Lärare, MBA

Nyland:
ARI HENRIK PALOHEIMO
Byggentreprenör

Nyland:
MARKKU TENHUNEN
Informationschef, journalist

Egentliga Finland:
JAANA SHELBY
Företagare, översättare

Egentliga Finland:
HÅKAN WESTERGÅRD
Media-arbetare, pastor

Savolax-Karelen:
BJÖRN CEDERBERG
Företagsläkare, pastor

Vasa:
MAY-GRET AXELL
FM, lärare

Vasa:
PATRIK HELLSTRÖM
Pastor

Vasa:
PÄIVI ISULS
Projektledare, verksamhetsledare

Vasa:
JEANETTE LJUNGARS
Företagare

Vasa:
IDA ANNA-LIISA PUNTO
Hälsocentralläkare

Vasa:
PETER ÖSTMAN
Riksdagsledamot

FINLANDS SVENSKA SOCIALDEMOKRATER RIKSDAGSKANDIDATER

HELSINGFORS

155

Thomas Wallgren
Docent, universitetslektor

NYLAND

290

Maarit Feldt-Ranta
Riksdagsledamot

291

Anette Karlsson
Socionom, barnledare

292

Michael Moberg
Landschef, officer

EGENTLIGA
FINLAND

43

Kyösti Kurvinen
Lektor i gymnastik

ÖSTERBOTTEN

46

Peter Sjökvist
Metallarbetare

35

Steven Frostdahl
Ombudsman

ATT SERVERA persika med lingon som tillägg är ett tips jag plockat upp från en restaurang som serverade polsk mat.

Några färgklickar från Krakow

ÄTA TILLSAMMANS.
Gå ut och ät eller lär upp dig själv.

TEXT OCH FOTO:
ROLF AF HÄLLSTRÖM

Äta tillsammans men glömma matlagningen? Enklaste receptet är att ta efter tiden med subventionerad lunchsedel från jobbet, gå ut tillsammans och äta en bit. På den gamla redaktionen vid Bangatan i Helsingfors, under sin tid legendarisk träffpunkt för stiftets folk, hörde det till dagens angenäma problem att välja vilken i uppsjön av etniska restauranger som var dagens bud. De besöken har under åren resulterat i säkert tusen goda lunchsamtal som påverkat både liv och lära.

Det enkla receptet ingår också i min nuvarande pensionärsexistens, om än med klart lägre frekvens. I min hemby Karis (eller vad ska man kalla den förra köpingen, numera en del av

staden Raseborg) har inom drygt ett år inte mindre än tre ambitiösa krögare etablerat sig, vid samma gata dessutom. Om det är pensionärspriserna som gjort sitt till vet jag inte, men det är en tydlig trend att jag och min fru är långt ifrån ensamma om "utgångsreceptet". Dessutom är krögare med ambition i regel duktigare på det här med närmat och ekologiskt än den som har sitt skafferi utlagt hos de stora butikskedjorna. Goda bordssamtal kan man inte beställa, men det senaste kunde jag läsa om i Huvudstadsbladet, på insändarplats visserligen.

Kvar i förskolan

Men det är kokat hemma hos som räknas i den här spalten och i matlagning är jag kvar i kökets förskola. Kändiskocken **Jamie Oliver** som mer än någon annan inspirerat vanligt folk att själva laga mat hellre än att köpa färdigt säger att första steget mot ökad kulinarisk självkänsla är att klara av åtminstone några recept riktigt bra. Paprika-

grytan från Krakow som jag valt enligt principen ett recept per EU-land hör till min "förskoleexamen" i kokkunskap.

Potatisen och löken kommer från egna odlingar. Därför står det gram i receptet, odlar man själv är storleken ingen standard. Närmatskonceptet är väl utvecklat i Västnyland men ännu vågar jag inte välja bort de färg-

granna paprikaexemplaren i butiken till förmån för lokalt odlade varianter. Däremot borde det gå bra att välja lokal Billnäschorv till grytan.

Efterrätten är en ny favorit. Blanda ner 150 gram kvarg i en dl vispad grädde samt ett par teskedar socker och blanda ner apelsin, banan och vindruvor skurna i bitar.

PAPRIKAGRYTA FRÅN KRAKOW

- tre paprikor (500g, av olika färg)
- 300 g potatis
- tre stora tomater
- 200 g lök
- 500 g krakowkorv
- 1-2 vitlöksklyftor
- 3 msk rypsolja
- 2 tsk torkad oregano
- salt och svartpeppar

- Rensa och skär upp paprikorna i grova bitar.
- Skär potatisen i bitar, skala och klyv upp löken.
- Fräs upp bitarna i olivoljan tillsammans med vitlöken.
- Ös upp i en ugnsfast form. Lägg till tomatklyftorna och kryddorna.
- Stek i 225 graders ugn en halv timme.
- Lägg till korven, skuren i bitar, och fortsatt steka ytterligare en kvart.

VÅGA FRÅGA

Utanförskap i slakten

■ JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarförfrågor om familj och relationer.

Jag och mina syskon deltog i en stor släkträff. När vi kom dit fick vi veta att ättlingarna till vår farmor skulle sitta vid ett bord, och ättlingarna till hennes syskon vid andra bord. Vi satt där vid ett litet bord, medan ättlingarna till ett av farmors syskon satt vid ett jättelikt långbord – ändå träffas de ofta och vi ser dem sällan. Vi kände ett stort utanförskap. Hur ska man gå till väga så att alla ska känna sig välkomna?

DET HÄR med bordsplacering är inte lätt. Hur man än gör handlar det alltid om kompromisser. Någon kommer att känna sig besviken. Någon kommer att vara supernöjd. Hur ska man då göra för att så många som möjligt ska känna sig välkomna? Ja den frågan är det bra att ställa sig på förhand.

Jag tror ju inte att någon som ställer till en sådan här släkträff gör det med avsikten att någon eller några ska känna sig mindre välkomna än de andra. Däremot kan arrangören många gånger ha en ganska ogenomtänkt syn på vad till exempel bordsplaceringens syfte är. Tydligt var det den här gången att markera vem som är släkt med vem. Man skapade en gigantisk släktkarta i form av olika bord för olika släktgrenar. Som du konstaterar tjänade det här egentligen inte någon. Släkträffen handlar ju om att för en gångs skull hinna träffa de lite mera avlägsna släktingarna, och kanske lära känna någon som man inte ens visste att man var släkt med.

Behovet av att markera vem som är barn till vilken förfader kan man ju ordna så att varje släktgren får presentera sig, kanske till och med bjuda på ett programinslag. Det enklaste sättet att ordna det här är att låta varje släktgren stiga upp och presentera sig. På det sättet får man också möjlighet att berätta de senaste släktnyheter från varje gren.

SVÄRIGHETEN MED släkträffar är överlag att hitta en balans mellan styrning och fri samvaro. Det behöver finnas rum för båda när vuxna människor umgås. Det här kan vara bra att säga ut redan vid inbjudan, så att var och en vet vad arrangörerna har tänkt sig. En klok festfixare frågar sig också vad gästerna kan tänkas önska sig av en sådan här träff. Det är också bra att försöka ta hänsyn till de olika åldersgruppernas behov, barn orkar inte med långa tal, musikprogram, spex och lekar kan vara ett sätt att lätta upp stämningen, men får inte stjälta allt uppmärksamhet.

Som sagt: det viktigaste är ju faktiskt att få umgås avslöst. Det ska finnas någon som agerar värd och hälsar välkommen, förklarar hur programmet är upplagt och leder det som sker fram till en slutpunkt. En som ser till att alla förstår att nu får man gå hem om man inte vill sitta kvar och prata. Det ger en trygghet och betyder mycket för känslan av att höra till en gemenskap, och att vara bekväm med en situation som annars lätt blir lite kaotisk. Lycka till med nästa släkträff!

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

Skogsmark och avokado på tallriken

Under påskhelgen slötittade jag på en tv-dokumentär om "foodies", personer med ett passionerat intresse för att äta på gourmetrestauranger. Deras intresse både

provocerar och fascinerar mig. Matupplevelsorna som presenteras överskrider min fantasi och föreställningsförmåga. Vad sägs till exempel om pilgrimsmusslor serverade på en bit skogsmark? Vi pratar alltså inte om några barr på en tallrik utan en rejäl bit skogsjord,

frodigt bevuxen med mossa och blåbärsris. Mat är liv och överlevnad. Äter gör vi alla. Ganska få av oss har möjlighet att göra det på fina restauranger, ännu färre kan göra det på det extrema segment av restauranger som skyttade i programmet.

Är det moraliskt försvarbart att använda så här mycket pengar på en måltid? Är det mera moraliskt försvarbart om man till exempel köper en dyr handväska för motsvarande summa pengar? Det är lätt att provoceras av dokumentären om privi-

ligierade människors ätande. Men helt ärligt: Skogsmarken på restaurangen har varit med mig i tankarna så länge att jag börjat förstå charmen, även om jag ju egentligen tycker att skogsmarken med sitt blåbärsris hör hemma just i skogen. Och: Medan jag skriver

de här raderna vandrar mina tankar iväg till det faktum att jag behöver köpa en ät-mogen avokado för att fullända kvällens middag. Också det ett tecken på att mitt eget ätande är ganska privilegierat. Vissa av oss äter det vi drömmer om, andra det som finns. Om det finns.

- Jurist, Ekonom, Stadsfullmäktigeordförande i Vasa

Joakim Strand

-En Rejäl Österbottensk KRAFT till Finlands Riksdag.

ÄKTA ÖSTERBOTTENSK AGENDA:

- 20 000 Nya Jobb
- Kvarkenregionen på världskartan
- Aktiv språkpolitik
- Bort med onödigt förmynderi

15 SFP RKP
www.joakimstrand.fi
@Jocke_Strand

Annonsen betald av Strands stödgrupp

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Från kvinna till kvinna
Ett barn betyder allt för sin mamma. Nu hjälper vi de kvinnor som har det svårt och kämpar för att ge sin familj mat, värme och kärlek.

Läs mer om morsdagsinsamlingen på www.starofhope.fi

Hoppets stjärna

SAGALUND

Historiska rollfigursguidningar för alla åldrar!

info@sagalund.fi www.sagalund.fi

Maarit Feldt-Ranta
Människa och politiker.
Ihminen ja poliitikko.

maaritfeldtranta.fi

SDP

NYLAND UUSIMAA

290

Stödgruppen för MFR

Mikko till riksdagen!

Med mera erfarenhet, fötterna stadigt på jorden.

SFP RKP
www.mikko.nu

Rösta på **14** Österbottning - På riktigt!

Annonsen betalas av Enat Österbotten r.f.

MIKKO.nu

SEPPO KANERVA

BORT MED PRYGELSKATTEN OCH PENSIONSNEDESKÄRNINGARNA

163

www.seppokanerva.fi

En stark röst för jämställdhet
- gör dig hörd

99 Helsingfors

Ira Grandén

SFP RKP

Annonsen betald av Ira Grandéns stödgrupp

RIKSDAGSVALET 2015

Bästa seniorer i Österbotten!

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar. En sådan är god service på eget modersmål. SFP:s alla 16 kandidater i Vasa valkrets fyller måttet som språkgaranter.

Ge därför din röst åt någon av dem och sprid detta budskap bland dina vänner och bekanta!

Botniaseniörerna rf

Regionförening inom Förbundet Svenska Seniorer i Finland rf

SFP RKP

Medlemmar av Förbundet Svenska Seniorer i Finland r.f.

Riksdagsvalet den 19 april

Helsingfors valkrets		Nylands valkrets	
105 Björn Månsson journalist, gruppordf. i stadsfullmäktige	106 Hilkka Olkinuora präst journalist	198 Thomas Blomqvist riksdagsledamot, jordbrukare	199 Thomas Elfgrén kriminalöverkommissarie
Nylands valkrets			
204 Nina af Hällström pol.mag., verksamhetsledare	206 Stig Kankkonen TM, chefredaktör (pens.)	219 Veronica Rehn-Kivi arkitekt, fullmäktigeordförande	221 Björn Sundqvist disponent, pens.
Vasa valkrets			
4 Mikaela Björklund PeD, universitetslärare	14 Mikko Ollikainen pedagogie magister	15 Joakim Strand stadsfullmäktige, jurist	SFP RKP

Annonsen betald av Svenska Seniorer i Finland

MARITA HENRIKSSON, Lisbet Nordlund och Runa Landström tar emot varor som förbipasserande kunder vill donera till Matbanken.

Stort behov av mathjälp

MATBANK. 200. Så många munnar mättar Matbanken på Åland varje vecka. Under de fem år som verksamheten funnits har antalet besökare ökat lavinartat. – Det här kan cementera ett hjälpbehov, säger Johanna Fogelström, vikarierande verksamhetsledare.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

I S-markets aula, strax utanför Mariehamn, har Matbanken satt upp ett bord. Här samlar de in matvaror till sin verksamhet och allt från matolja till havregryn står uppordat på den avlånga bordsskivan.

– Vi tar gärna emot saker som håller lite längre. Men egentligen vill vi ha allt som behövs i ett hushåll, säger Lisbet Nordlund från Mariehamns församling.

Församlingen är en av de fyra krafterna bakom Matbanken på Åland, tillsammans med Rädda barnen, Socialmissionen, Missionskyrkan och Pingstkyrkan. Matbanken är en kostnadsfri mathjälp och ska stötta hushåll som har en tillfällig, svår ekonomisk situation. Verksamheten startade 2010. I början var det några få familjer och privatpersoner som sökte hjälp, i dag är de hjälpbehövande över 200.

– Det har ökat lavinartat. Vi börjar känna att taket är nått, säger Johanna Fogelström, vikarierande verksamhetsledare vid Rädda Barnen.

”Att det är viktigt att hjälpa dem som har det svårt ifrågasätter vi aldrig, men ibland stjälpes det mer än det hjälper.”
Johanna Fogelström

”Stjälpes mer än hjälper”

Många av kunderna besöker matbanken regelbundet. Den statistiken oror Fogelström.

– För de flesta är det en tillfällig hjälp och det är så det är tänkt. Men om man börjar komma ut och är in, då måste man börja tänka på andra sätt. Att det är viktigt att hjälpa dem som har det svårt ifrågasätter vi aldrig, men ibland stjälpes det mer än det hjälper. Det här kan cementera ett hjälpbehov, säger Johanna Fogelström, som nu tillsammans med de övriga organisationerna bakom Mat-

banken efterlyser mer engagemang från myndigheternas håll.

– Vi vill ha en dialog med andra kommuner och instanser, gör vi verkligen allt vi kan? Det här är inget hållbart sätt att hjälpa.

I slutet av februari hade Matbanken ett informationsmöte där man tog upp problemet.

– Utgående från det ska vi fortsätta diskutera hur den här hjälpen ska se ut i framtiden, säger Lisbet Nordlund.

35 volontärer

Verksamheten rullar på tack vare vo-

lontärarbete och för tillfället har man 35 engagerade. En av dem är Runa Landström, som varit med sedan starten. Hon plockar ner de skänkta dagligvarorna i lådor som ska fraktas till Matbankens lokaler.

– Jag hjälper till varannan vecka, från tio till fem. Jag plockar upp varor och sorterar frukter och grönsaker.

Med sig i insamlingsbåset i matbutikens har hon Marita Henriksson som tar emot livsmedel av de förbipasserande kunderna.

– Man skulle önska att den här hjälpen inte skulle behövas, säger hon.

MATBANKEN

- **Matbanken startade 2010** och har över 200 besök i veckan.
- **Bakom satsningen** står Mariehamns församling, Rädda barnen, Socialmissionen, Missionskyrkan och Pingstkyrkan.
- **Att driva** verksamheten kostar cirka 20 000 euro per år, det inkluderar inte maten som doneras av både privatpersoner och matbutiker.
- **Sysselsätter 35** volontärer motsvarande två heltidstjänster i året.
- **Matbanken är** ett populärt insamlingsmål och förra året valde många välgörenhetsjulkonserter att donera till ändamålet och samlade in totalt 8 000 euro. Allt som allt inbringade julinsamlingen drygt 20 000 euro, vilket är alla tiders rekord.

LISBET NORDLUND och Johanna Fogelström hoppas att myndigheter och andra instanser vill engagera sig och hjälpa de som återkommande söker sig till Matbanken.

90

**Anderson
Nicholas**

senior financial advisor

91

**Biaudet
Eva**

diskrimineringsombudsman

92

**Borgarsdóttir
Sandelin Silja**

pol.mag., ministerspecialmedarbetare

93

**Dahlblom
Christina**

företagare, ekon.dr., mamma

94

**Ehrnrooth
Cecilia**

pol.mag., personalchef

95

**Ekman
Johan**

assistent för riksdagsledamot

96

**Ellenberg
Benjamin**

pol.stud., kommunikationskonsult

97

**Gayer
Patrik**

ministerspecialmedarbetare

98

**Granberg-Haakana
Charlotte "Lotte"**

pol.mag., stipendiombud

99

**Grandén
Ira**

ergoterapeut

100

**Hassan
Ahmed**

företagare

NÄRA DIG

SFP RKP**HELSINGFORS**

Riksdagsvalet 19.4.2015

101

**Hertzberg
Veronica**

pol.mag., projektledare

102

**Janzon
Max**

pol.dr., gränsbev. överinspektör

103

**Jungner-Nordgren
Anna**

informatör

104

**Keskinen
Lotta**

ekon.mag., karriärrådgivare

105

**Månsson
Björn**

journalist, grupporf. i stadsfullmäktige

106

**Olkinuora
Hilikka (ob./sit.)**

journalist, präst

107

**Peltomaa
Jufo (ob./sit.)**

sarjayrittäjä

108

**Rantala
Marcus**

pol.mag., statssekreterare

109

**Storgård
Päivi**

stadsfullmäktigeledamot, redaktör

110

**Tcheng
Emma**

pol. stud.

111

**Weckman
Sebastian**

informationschef, urban farsa

190
Abrahamsson Anna
specialmedarbetare, pol.kand.
Sibbo

191
Adlercreutz Anders
företagare, arkitekt
Kyrkslätt

192
Aintila Anna
tandläkare
Kyrkslätt

193
Andersson Niklas
skogsbrukning, klusterutv.
Raseborg

194
Andersson Otto
justitieministerns spec.medarb.
Lovisa

195
Bender Ann-Katrin
pol.mag., generalsekreterare
Raseborg

196
Björklöf Filip
ekonome studerande
Raseborg

197
Blomqvist Elin
sakkunnig, tradenomstud.
Borgå

198
Blomqvist Thomas
riksdagsledamot, jordbrukare
Raseborg

199
Elfgrén Thomas
kriminalöverkommissarie
Sibbo

200
Eriksson Mikael
rektor, diplomingenjör
Esbo

201
Grönroos Niklas
verksamhetsledare, företagare
Borgå

202
Haglund Carl
försvarsminister, ekon.mag.
Esbo

203
Heir Björn
DI, managementkonsult
Lojo

NÄRA DIG

NYLAND

NYLAND

Riksdagsvalet 19.4.2015

204
af Hällström Nina
pol.mag., verksamhetsledare
Esbo

205
Jern Mikael
agronom, jordbrukare
Esbo

206
Kankkonen Stig
TM, chefredaktör (pens.)
Esbo

207
Karlsson Patrik
skolföreståndare, ped.mag.
Vanda

208
Kujala Nicholas
studerande
Esbo

209
Liljeström Christel
riksdagssekr., fullmäktigeordf.
Sibbo

210
Lindgård Stina
kyrkoherde, arbetshandledare
Borgå

211
Ljungqvist Tanja
kulturprod., SvKF viceordf.
Ingå

212
Mannfolk Niklas
ekon.mag., SFP:s vice ordf.
Helsingfors

213
Methér Cosmo
politices studerande
Lovisa

214
Mickos Christina
pol.mag., lärare
Lappträsk

215
Nyberg Lindholm Diana
företagare, vd
Raseborg

216
Nylander Mikaela
riksdagsledamot
Borgå

217
Näkkäljärvi Klemetti (ob.)
FD, forskare
Enontekis

218
Portin Mia
socioonom YH, kulturarbetare
Vanda

219
Rehn-Kivi Veronica
arkitekt, fullmäktigeordf.
Grankulla

220
Sundell Pia-Lisa
pol.kand., verksamhetsledare
Esbo

221
Sundqvist Björn
disponent, pensionär
Borgå

222
Wickström Henrik
politices studerande
Ingå

223
Zahir Hatam Midiya
merkonom
Raseborg

224
Öhman Sten
diplomingenjör, företagare
Hangö

PRESENTATION

Voice of
Tomas

Kommer ni ihåg när **Tomas Höglund** för två år sedan sjöng *You are so beautiful* inför domarna i sångtävlingen *The Voice of Finland*? Det var början på en tevesänd resa genom deltagarna och musikstilar (en liknande resa har hans fru **Maria Höglund** förresten gjort i det här årets säsong av samma program).

Den musikaliska cirkeln slutar med tre minuter och 59 sekunder alldeles i slutet på Höglunds debutalbum *So Far So Good* då Höglund sjunger samma låt. Sista låten på skivan som kom ut i februari är ett undantag. Största delen, hela nio låtar, har artisten, musikläraren och röstcoachen Höglund skrivit själv, och även arrangerat i samarbete med **Mikkis Bergholm** och **Rami Kaalamo**. I den engelska lyriken fokuserar han på livsnära teman som kärlek, relationer och hur vi ska hitta det som är verkligt viktigt i livet.

Det är en lite poppigare, lite rivigare Höglund som inleder på skivan, medan stilen så småningom övergår i den soul som vi lärt oss förknippa med hans alltid lika otvungna sätt att sjunga.

Tomas Höglund, som i årtionden sjungit bakom en mängd artister i olika konstellationer, i teveproduktioner, lett gospelkör och stått på eurovisions scenen, får med sin debutskiva plats i stråkarstjärnuset i stället för att stå i kulisserna. Det betyder att lyssnaren får en chans att lära känna soloartisten Höglund. Skivan ger en bild av en ambitiös sångare och helhjärtad musiker som nu vill nå ut till en bredare publik med sitt material.

CHRISTA MICKELSSON

Mansröster stöder psalmsång

KYRKOMUSIK. Psalmsången under gudstjänsten får stadga då det sitter en manskör på läktaren och sjunger med i psalmerna. Därför ser Pedersöre Manskör att deras viktigaste uppgift är att vara en gudstjänstkör. Någon konsertkör är de inte. Så har det varit i 70 år.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Det finns många gamla historier som liknar den om hur folkskolans pojkar sändes ut för att klyva ved under musiklektionerna medan flickorna stannade inne för att sjunga. Än lever den traditionen kvar genom att förhållandevis många män sitter tysta under psalmsången i kyrkorna medan kvinnorna sjunger.

– Målbrottet är ett stort problem, säger **Nils-Oscar Franz**. Det är vanligt att pojkar slutar sjunga efter det. Det borde de inte göra. Man kan sjunga under målbrottet men det är viktigt att man inte pressar rösten. Det är lärarens och dirigentens uppgift. Det är jobbigt för lärarna att öva med pojkar i målbrottet men också det är lärarens uppgift.

Enligt Franz handlar det sällan om dåligt gehör.

– Vanligtvis handlar det om tonbildningsfel och röstvård.

Nils-Oscar Franz har lett Pedersöre Manskör i sammanlagt tio år. Manskören är ett av många exempel på att de österbottniska männen inte är helt musikaliskt stumma. Männen sjunger i både manskör och blandade körer.

Frågan hur vanligt det är med manskör i de svenska församlingarna i Finland visar sig vara känslig och svår att svara på.

– Vi är inte unika, flera församlingar har manskör som övar regelbundet, säger Franz.

Men kanske inte med så mycket som 70 år på nacken?

– Jag tror inte att de är lika gamla, säger **Kurt Cederberg**. Det finns flera profana manskör som hållit på lång-

re och som också sjunger regelbundet i kyrkan. Men lika gamla kyrkliga manskör är det inte lika tätt med.

Vi enas till sist om att Pedersöre manskör med sina 70 år är en av de äldsta mansköerna som verkar inom kyrkan.

– Eftersom vi är en gudstjänstkör arbetar vi på ett annat sätt än de profana mansköerna, säger Franz.

Av de nuvarande körsångarna har Kurt Cederberg varit med längst. Han började 1984, då han valdes till kyrkoherde i Pedersöre.

– Så länge jag var kyrkoherde var jag regelbundet med på övningarna och uppträdde då det var möjligt. Vi fick ta till några speciallösningar. Söndagar då jag bara skulle predika var jag uppe på läktaren tills det var dags för predikan. Då gick jag runt kyrkan på utsidan för att ta mig till predikstolen.

I dag består kören av 25–30 sångare. Omsättningen på sångare är ganska liten.

Per-Erik Finne är en av de färskaste sångarna i kören. Han har varit med sedan 2009.

– Jag är en novis i det här sammanhanget, men medelåldern sjönk när jag började, säger han skämtsamt.

Finne tycker att det bästa med kören är att han genom den kan ta del i församlingens arbete mera aktivt.

– Man den fungerar ju också som en social gemenskap, precis som alla andra körer.

Hög medelålder

Pedersöre manskör dras med liknade bekymmer som många andra körer.

KURT CEDERBERG och Per-Erik Finne är två av sångarna i den jubilerande Pedersöre manskör. Nils-Oscar Franz är dirigent.

Medelåldern är hög och rör sig kring 70 år. Den yngsta sångaren är född 1949.

– Nyrekryteringen är ett bekymmer, säger Finne. Jag har försökt kontakta folk men det är svårt. Men några nya sångare har tillkommit på sistone. Det monotona övandet månad efter månad verkar inte locka de unga. Där emot tilltalas de av projektkörer.

Cederberg ser samma utveckling i församlingsarbetet. Det är svårt att få folk att binda sig för en lång tid, till exempel som ledare för grupper.

– Men det enda som behövs för att bilda en kör är tillräckligt många motiverade sångare och en inspirerande dirigent, säger han.

Linjen håller

När kören ska fira sitt 70-årsjubileum gör den det som gudstjänstkör och inget annat. Kören deltar i gudstjänsten och kyrkkaffet efteråt den 26 april.

Förnekelse, förlåtelse

FILM

Henkesi edestä

Regi: Petri Kotwica
I rollerna: Laura Birn, Eero Aho, Mari Rantasila, Teijo Eloranta

Ett par kör hemåt en sen kväll i Pargas skärgård. Kvinnan, som är kantor, är gravid i vecka 35 och sitter

bakom ratten. Vid bron vid Lillholmen får hon plötsligt svåra värkar, bilen kränger till och det dunsar till i plåten. Mannen, som är präst, går ut i den mörka kvällen för att få klarhet i vad som hänt. Han hittar ingen-ting och bilresan fortsätter till sjukhuset där parets son förlöses. Men lyckan över-skuggas av de frågetecken som vägrar lämna den ny-

KIIA (LAURA KIRN) och Lauri (Eero Aho) i *Henkesi Edestä*. FOTO: PETRI KOTWICA © 2014 NORDISK FILM

blivna modern Kiia (**Laura Birn**). Vad var det som hände den där natten?

Så här inleds det inhem-ska dramat *Henkesi edestä*, i regi av **Petri Kotwica**. På engelska har filmen fått namnet *Absolution*, syndernas förlåtelse. Upplägget bådär för stereotyper om kyrkans självgodmak-tmän, men slutresultatet är betydligt mer flerdimensionellt än så.

– Du borde vara proffs på rättvisa, säger hustrun till

sin man när det står klart att sanningen hunnit ikapp dem.

Petri Kotwica hade ursprungligen för avsikt att låta händelserna utmynna i en regelrätt thriller, till vilken alla ingredienser också hade funnits. Men i den här versionen får de stora frågorna mer plats. Vad händer med oss när förnekelse, förlåtelse, skuld och hämnd blir verklighet och tar plats i våra liv?

CHRISTA MICKELSSON

– Det blir några fler sånger än vanligt, säger Cederberg. Vi gör en liten nostalgitripp bland annat med *Tempelklockan* som varit något av en älsklingssång för kören.

I samband med kaffet får hälften av kören kyrkosångsförbundets förtjänstecken för långvarig medverkan. Cederberg ger också en kort tillbakablick över det som hänt de senaste tio åren. Till jubileet förväntar sig Cederberg att åtminstone körens fans, alltså körsångarnas fruar, dyker upp.

– Fansen brukar ge oss respons oavsett om vi vill ha den eller inte, säger Cederberg.

Kören blev utkommenderad

Kören bildades efter kriget. Egentligen gjordes ett första försök att starta kören mellan vinterkriget och fortsättningskriget.

– Man började öva på hösten 1940 men den största delen av manskören blev utkommenderad. Först 1945 när männen kom hem och församlingen på nytt byggdes upp bildades kören. Under alla dessa år har en sak varit bestående: kören har övat i Kyrkostrands församlingshem på måndag kväll. Tiden har varierat och församlingshemmet har flyttats och byggts om, men övningskvällen har bestått, säger Cederberg.

Cederberg lyfter fram tre dirigenter. Läraren **Wilhelm Sandnäs** dirigerade från att kören startade fram till våren 1959. Han efterträddes av församlingens kantor **Hans Sandell** som ledde kören till sin pensionering 1993. Nils-Oscar Franz har ledde kören 1996–98 och återkom 2007. Däremellan har kören letts av kortvariga dirigenter, en av dem är den nuvarande kyrkoherden **Hans Häggblom** som ryckt in då det behövts.

Äldst och yngst

Nils-Oscar Franz dirigerar både en av stiftets äldsta och en av de yngsta mansköerna. 2014 bildades en ny manskör inom den laestadianska väckelsen i Jakobstadnejden.

– Laestadianerna är ett sjungande folk, säger Franz. Och på senare år har de fått upp ögonen för körsång.

”Det monotona övandet månad efter månad verkar inte locka de unga. Däremot tilltalas de av projektkörer.”

En studie i övertygelser

TEATER

Fundamentalisti

Regi: Ami Kuula
Teater: Vasa Stadsteater, uppförd av studentteatern Rampen

Vem har rätt att döma andra? Det är en av de frågor som väcks i *Fundamentalisti* där den frispråkige prästen Markus (**Mikko Kamila**) konfronteras med en nära vän från ungdomen. Pjäsen har tidigare satts upp i Helsingfors och rönt stor popularitet. Nu erövrar den för första gången Östergötten, denna gång i studentteaterns Rampens regi.

Som ett spöke från det förgångna dyker den frireligiösa prästfrun Heidi (**Riikka Paakkunainen**) upp för att omvända den liberale prästen Markus. Markus i sin tur är övertygad om att Heidi har blivit hjärntvättad av sin församling och make. Han drivs av både själviska och osjälviska motiv och hans uppdrag för till slut honom ut på en väg av självran-sakan. Vem har egentligen monopol på sanningen? Dialogen mellan Markus och Heidi spänner över ett tjugotal år. I bakgrunden drivs Heidi av sin övertygelse, medan Markus drivs av spöken från det förgångna. Som en undertext till samtalet som förs på scen, det

om huruvida Jesus uppståndelse faktiskt är historiskt korrekt, går Markus tankar tillbaka till gamla känslor. Ju längre pjäsen framskrider, desto trasigare verkar de två. Desperat försöker de rädda varandra genom att ta till alla verktyg i lådan: skuldbeläggande, rationella argument, känslor och ilska. Konflikten accentueras av den sparsamma scenografin, som lyfter fram dialogen och ibland låter de vassa

Indianflickan utan språk

FILM

Tsamo

Regi och manus: Markku Lehmuskallio, Anastasia Lapsui

Indianflickan Tsamos tragiska öde i Finland i slutet på 1800-talet har inspirerat **Markku Lehmuskallio** och **Anastasia Lapsui** till en film om henne. Lehmuskallio och Lapsui har blivit berömda för sina vackra dokumentärfilmer om arktiska ursprungsfolk. Deras intresse utkristalliserar i en symbol som genomsyrar filmen: korpen. Tlingiterna är uppdelade i två halvstammar, Korparna och Örnarna. Tsamo var en Korp.

Filmen börjar lovande med en tlingit som berättar Korpens skapelsemyt på tlingitiska. Språkmedvetenheten hos Lehmuskallio och Lapsui är exemplarisk. Skådespelarna i filmen talar ryska, svenska eller finska. Vi får till och med höra trosbekännelsen läsas på gammal svenska ur Karl XII:s bibel i en scen där Tsamo blir döpt. Det skapar en fläkt av tidsepoken när Finland var en del av ett stort och kosmopolitiskt Ryssland. Tsamo ägdes av en tlingitisk hövding i Sitka, men köptes fri av den finländska bergsingenjören **Hjalmar Furu-hjelm** som med hjälp av sin bror förde henne med sig tillbaka till Finland. I filmen har bröderna Furu-hjelm döpts om till Simon och Helmer – jag vet inte varför.

Tyvärr är historien fantasilöst berättad, dramaturgin platt, manuskriptet utan all spänning och person-regin dålig. Allt detta resulterar i en tråkig film som kunde ha varit medryckan-

de om utförandet hade varit mera professionellt. Tsamos kamp för att erövra en ny identitet är gripande och symbolmättad. Men den beskrivs mest i form av likartade scener där någon fullvuxen försöker lära henne först ryska, sen svenska och till sist finska.

Tsamos ursprung är osäkert. Hon kom från Kenaihalvön som ligger 1 000 kilometer nordväst om Sitka, i en helt annan kultur än den tlingitiska i Sitka. Det är alltså inte sagt att hennes ursprungliga totemdjur alls var Korpen. Jag tror inte man behöver (såsom filmen antyder) anta att hon hade en barndom att längta tillbaka till. Att vara slav i ett indianhus måste ha varit fruktansvärt. När en stor hövding ställde till med en potlach (en stor fest) kunde han till slut skänka bort all sin egendom och till och med döda sina slavar för att visa hur storslagen han var.

Jag undrar om Tsamo, som inte fick tala sitt modersmål i Sitka, någonsin hade ett stabilt språk. Hon var en främmande fågel redan innan Hjalmar Furu-hjelm tog hand om henne. När hon dog i tyfus i Finland som 13-åring var Tsamo fortfarande ett oskrivet blad. Furu-hjelm nåddes av nyheten om Tsamos död under en arbetsresa i Belgien. Han skrev en rörande dikt om henne som visade hur han älskade henne som en far. Episoden finns inte i filmen. Den kunde ha fört med sig lite välbehövlig känsla. Men **Wilhelm Grotenfelts** Hjalmar ("Simon") är som en död fisk, sviken av både manuskriptet och regin.

Albina Tologonova i titelrollen förblir ett enigma, precis som Tsamo.

ERIK WAHLSTRÖM

DEN ROTLÖSA och stumma Tsamo för en kamp för att erövrade ett språk och en ny identitet.

orden hänga i det dimmiga mörkret utanför strålkastarljus. När konversationen går som hetast marscherar Markus och Heidi kors och tvärs över scenen utan att se på varandra. Ett dramaturgiskt skickligt sätt att åskådliggöra hur de misslyckas med att lyssna på varandra. Konflikten kulminerar i en känslolydd krasch, där båda tvingas omvärdera sig själva, sina motiv och sina övertygelser.

HEIDI HENDERSOON

PSALMVÄVEN APRIL

1 V	2 P	3 N	4 I	5 H	6 U	7 F	8 E	9 K	10 I	11 D	12 F	13 T	14 P	15 N			
16 C	17 U	18 S		19 A	20 F	21 B	22 O	23 V	24 P	25 A	26 H	27 G	28 J	29 T	30 X		
31 I	32 N	33 R		34 P	35 F	36 H	37 G	38 B	39 E	40 U	41 A	42 P	43 D	44 F	45 I	46 O	47 V
48 G	49 T	50 X		51 S	52 N		53 K	54 P	55 M	56 I	57 V	58 D	59 L	60 J	61 I		
62 O	63 M	64 P	65 F	66 E	67 V	68 S	69 O	70 C	71 X	72 D	73 O	74 E	75 P	76 J			
77 S	78 R	79 I	80 N	81 U		82 E	83 V	84 M	85 P	86 X	87 F	88 R	89 O	90 J	91 T	92 H	93 I
94 L	95 B		96 C	97 N	98 P	99 M		100 F	101 K	102 P		103 V	104 G	105 C			
106 A	107 X	108 M	109 F	110 N		111 P	112 T	113 D	114 L	115 K	116 B	117 J		118 R	119 I		

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Skyddar fönster mot fukt

106 41 25 19

B Grön och syrlig

21 116 95 38

C Hon med ungdomsåpplena

96 16 70 105

D Skrymsle

72 58 113 43 11

E Väntar kanske på tron

66 39 74 8 82F "gråklädd, blek och slentrianlig är jag osedvanligt vanlig,
klar att vinna första pris som Mr. Ordinär"7 65 35 100 44 87 109 20 12

G Poem

48 104 27 37

H Riktning

36 5 92 26

I Är t ex vägglöss

93 45 10 56 4 79 31 119 61

J Har sina pipor

28 90 117 60 76

K Som angoraull

115 9 101 53

L Huserar

59 94 114

M Väl tilltagen

84 99 63 55 108

N Bannlysning

15 97 110 3 80 52 32O "Från arla gryningstimma
har jag försökt förnimma
en aning arbetslust"69 22 89 62 46 73

P Ställer gärna upp

111 85 64 2 34 98 14 102 75 54 24 42

R Stor bukett

88 78 118 33

S Har fransar

68 18 51 77

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–X. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A106, den andra A41 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–X bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 523, vers 5–6, som börjar med orden "Mig själv och vad i livet". Vinnare i förra Psalmväven är: Lisa Wikström, Kimito, Kurt Sandvik, Jakobstad och Svea Westerlund, Ekenäs. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 28.4.2015. Märk kuvertet "April-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalms nr och vers i Psalmboken: .....

som börjar med orden: .....

Namn & adress: .....

T Energisk

29 49 112 13 91

U Ger dyr päls

40 17 81 6

V Började

1 47 67 57 103 23 83

X Brukar sömrig

50 107 30 71 86

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Med.stud. önskar hyra 1-2 r+k i Mejlans eller Munksnäs, Hfors. Fr.o.m. juni 2015. Tel. 050-3360 156/Hans-J.

Vi är två socionomstudierande som söker en trea i Åbo, helst i centrum, från juli eller augusti. Vi är skötsamma, röker inte och har inga husdjur.

Ni kan kontakta oss på telefon eller e-post. Viktoria Holmqvist 0409648308 eller viktoria.holmqvist@novia.fi Ellen Sandberg 0403576987 eller ellen.sandberg@novia.fi

Skötsamt par önskar hyra 2:a eller 3:a i västra Helsingfors eller i Esbo. Fr.o.m 1.7. Ring 0409657243.

Skötsam och pålitlig ekonomtjej med fast anställning söker hyreslägenhet i södra Helsingfors. Tel: 0503578836

Läkare och ped.mag söker hyreslägenhet i H.fors centrum (Gardestaden, Kronohagen, Främre Tölö). Vi har 4 barn i åldern 5, 7, 11 och 12. Vänligen kontakta Miira@iki.fi eller 0505378927.

KÖPES

Önskar ärva sommarstuga/tomt i skärgården. 040-7022838

UTHYRES

Uthyses 2r+k+västerbal-kong 59 m2, Kyrkoesp 7 i Vasa. 690 €/mån +vatten. Ledig. Tel 0500 362 348.

Rymlig etta i Vallgård, kök och alkov, 44 m2. Bra förbindelser. Hyra 970€/mån. Tel:040-7173210/Carin

Renov. 3r+k. Ekenäs centr. 60 kvm. 3. vån. Hyra: 705€. Ledig 1.5. Tfn 050-3095245.

Möblerad tvåa nära Kottby station Juni-November, 750€. Texta 0503602285

Tre rum o. kök, balkong 78 m2 centrala Åbo. 800 e/mån Tel: 0400-774780

Övernattningsslägenhet uthyses i Vik 1.9.2015-31.5.2016. Två rum, kök, balkong, 63 m2. Husbastu bredvid. Möblerad. Ring Asta 040-5926198

Litet fritidshus med bekvämligheter på Strömsland i Lovisa. Hyra 200 per vecka och längre tider enligt överenskommelse. tel 050-5718115

MOD
och
BESLUTSAMHET
ELLI FLÉN

Annonsen betalas av Elli Flén till riksdagen stödförening

ELLIFLEN.FI
SVENSKA FOLKPARTIET

Peter Sjökvist

Till riksdagen - Eduskuntaan

2015

SDP

ANNONSER BETALD AV KAMPANJGRUPPEN

17

SFP RKP

MERATILLSAMMANS2015

www.petersjokvist.fi https://www.facebook.com/peter.sjokvist

46

Touring Partner

Öst eller väst-
Touring Partner
ger mest!

Peter Söderqvist 0500-162 120
Vasa,
touring.partner@kolumbus.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Kontakta våra annonsförsäljare:

Leif Westerling 050 329 4444, Jonny Åstrand 050 092 4528

Eller via e-post: annons@kyrkpressen.fiAnnonsinfo på www.kyrkpressen.fi

Stödgruppen för Thomas återval.

Följ mig på facebook

RIKSDAGSLEDAMOT
Thomas Blomqvist Hela Nyland
ska utvecklas» Din röst,
mitt uppdrag!

198

SFP RKP
NYLANDthomasblomqvist.fi

Behöver vi ny energi?

Då Finlands riksdag beviljade tillstånd för ett nytt kärnkraftverk i november ifjol, begicks ett stort misstag. Beslutet binder vår energipolitik för årtionden till utländskt bränsle och föråldrad teknologi.

Vi måste tänka om. Miljöfrågorna behöver en mycket större roll i beslutsfattandet.

Vi måste stöda nya innovationer och företagsamhet inom ren teknologi. Vi måste prioritera förnybar energi och inhemska naturresurser. Vi måste satsa på effektiv markanvändning och energisnålt byggande. Vi behöver helhetssyn och ansvarstagande.

Vi måste ge våra barnbarn en trygg framtid!

Kanske också riksdagen behöver nya idéer och ny energi?

Veronica Rehn-Kivi

www.rehnkivi.fi [facebook.com/rehnkivi](https://www.facebook.com/rehnkivi) stodgrupp@rehnkivi.fi

219

SFP RKP
Nyland

"Veronicas kunskap och intresse för miljö- och klimatsmarta lösningar behövs i politiken."
Christina Gestrin

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

Ordkramp och predikofritt år

JAG HAR skrivit om det förut – med åren har jag fått det allt svårare med gudsorden. Jag är så trött på våra gudstjänster med ord, ord, ord. Det är en av anledningarna till att jag slutat arbeta inom kyrkan, går allt mer sällan i gudstjänster, har ställt mig beaktande lite vid sidan av.

Jag skriver inte detta för att provocera, utan för att jag vill vara ärlig. Jag älskar kyrkorummet och gravgården. Jag älskar dofterna i kyrkan, ljuset som silas genom höga kyrkfenster. När jag går in i en kyrka gör handen av sig själv korstecknet. Jag fylls av vördnad och andakt. I en böljande rörelse böjer sig kroppen ödmjukt inför det som är större än jag själv och sträcker på sig i upprättelse. Kroppen vet något väsentligt, något som inte nödvändigtvis har med intellektuellt tänkande att göra. Att tro är väl just det, att böja sig för mysteriet, det en inte kan förstå. Ofta upplever jag att kyrkan förklarar sönder min tro, att det faktiskt vore bättre om man försökte förklara lite mindre.

JAG UPSKATTAR kyrkomusiken och att få sjunga, men många psalmtexter gör mig mest illa till mods så jag föredrar att inte tänka på orden. Jag hör gärna söndagens bibelläsningar, men när det kommer till predikan stänger jag ofta av helt och hållet. Jag har hört samma bibelförklaringar, samma associationer så många gånger förr, år efter år. Intellektualisering eller infantilisering, det kvittar lika.

Jag tror inte det är prästerna eller predikokosten det är fel på. Det är jag själv som är problemet. Jag jobbar dagligen med ord och texter, med analys och slutledning. Jag brottas med tro och otro, med tvivel och skepticism. I en aldrig sinande ström väljer ord och information över mig från alla tänkbare kanaler. Det är ständigt så mycket jag ska förstå och omfatta, ta ställning till. Ord, ord, ord.

En gång om året, i långfredagsgudstjänsten, är det välsignat predikofritt. Bara läsningar, bön, musik och sång. Jag kan året om längta till långfredagen, tystnaden, stillheten kring kransen med rosor på altaret.

I DAG skiner påsksolen över nymornade fält och hagar. Krokus och fågelsång predikar om livets seger. Mitt barnbarn andas lätt, vilar tillitsfullt, lär mig något avgörande om tillvaron, om livets storhet och skörhet. Katten ser utgrundligt på mig och jag värmer händerna runt den ångande tekoppen. Det kanske bara är jag som är trött på orden, men tänk om vi som kyrka skulle våga ett predikofritt år?!

Katarina Gäddnäs är författare och journalist.

KISTOR SÄRBEHANDLING

Kistor i naturmaterial?

Kyrkpressen skriver 26.3 att från och med 2016 kommer man i Vasas att ta emot kistor för kremering och begravning endast i naturmaterial. Vackert så långt. Men min fråga till Pekka Mäkinen i Vasas är: Hur blir det med kistor med döda som kommer från utlandet med flyg eller som hämtas av en finländsk begravningstreprenör till Finland? Kommer dessa att särbehandlas och godkännas för kremering och begravning trots att kistan inte är av naturmaterial? I så fall vore det ett orättvist förfarande.

HARRY STENHOLM

SVAR TILL STENHOLM

I Finland förrättas årligen drygt 50 000 begravningar och av dessa kommer en bråkdel från utlandet till Finland, så ärendet är mycket marginellt. De finländska begravningsbyråerna har fått information om materialkraven gällande kistor. I övriga fall bör det utredas med utrikesministeriet på vilket sätt de kunde informera om ärendet bland annat till olika länders konsulat.

PEKKA MÄKINEN

Chef för begravningsväsendet i Vasas kyrkliga samfällighet

KRÄNKANDE ORDVAL

Vem är tölp?

Sofia Torvalds kallar Jesus för en bondtölp (KP 14–15). Josef och Jesus må ha varit bönder eller snickare, men ordet bondtölp är inte bara grundlöst och fult utan också kränkande.

Om S.T. vill kalla Jesus och bönder för tölpar (tölpen enligt Strömberg: drulle, slyngel, drummel, knöl, luns, buffel, lurk) så är i alla fall Kyrkpressen inte rätt plats. Det borde även redaktionen förstå. En ursäkt vore på plats.

BROR HAGSTRÖM
Bondeson

SVAR TILL HAGSTRÖM

Som det framgår ur feature-artikeln i KP 14–15 gjorde vi ett försök att måla en bild av det samhälle Jesus levde i. Det finns icke-bibliska källor som avslöjar att man i Jerusalem kunde göra sig lustig över gälles accent och tycka att de var korkade – liksom folk än i dag kan göra sig lustiga över andras dialekt. Det är självklart att ingen på Kyrkpressens redaktion tycker att Jesus – eller någon annan från landsbygden – är en "bondtölp". Poängen var att den här stereotypin, motsättningen mellan dem som bor i stan och dem som bor på landet, fanns redan på Jesus tid.

SOFIA TORVALDS
redaktör

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. **Obs! Insändarnas** längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. **Insänd text** returneras inte.

DÖDSHJÄLP ÅLDRINGSVÅRD

Det som hotar en värdig död

Församlingspastorn **Malena Björkgren** reagerar i en kolumn i Åbo Underrättelser på hur riksdagskandidater motiverat sitt jakande svar på frågan i Yles valkompass om obotligt sjuka bör ha

rätt till dödshjälp. Hon säger att aktiv dödshjälp är något helt annat än den vård som syftar till att lindra smärta.

"Var finns den majoritet riksdagskandidater som lyfter fram den palliativa vården och att det är den vi behöver utveckla?" frågar Björkgren.

104

LOTTA KESKINEN
HELSINGFORS VALKRETS

"För ett jämställt, omtänksamt och innovativt Finland!"

ALLT ÄR ALLTID MÖJLIGT
Hälsningar till lilla Mommo i Vasas!

SFP RKP www.lottakeskinen.fi

207

Gör ett gott val!

Välj Patrik Karlsson

Patrik jobbar för;
Barn- och unga (skolföreståndare mm)
De äldre (arbetande ledamot i Samfundet Folkhälsan)
Kulturen (förbundsordförande för FSSMF)

Kandidat i Nylands valkrets

SFP RKP

Annonsen betald av Patriks stödgrupp

139€
/pers./2 dygn

Spasemester 2 dygn

- inkvartering i dubbelrum
- 2 x frukost
- 2 x lunch eller middag från buffébordet
- 1 x kaffe med dopp
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- inträde till restaurangdansen
- ledarlett fritidsprogram må-fre

Gäller till 30.4.2015

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

BIAUDET 91

DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA har alltid varit en röd tråd i min karriär – som riksdagsledamot, omsorgsminister, diplomat och särskild representant vid OSSE. Efter fem år som minoritets- och diskrimineringsombudsman kandiderar jag nu i riksdagsvalet för att jag tror och vet att politiken är det centrala verktyget för att förändra samhället. Att tro på politiken är att tro på demokratin.

”Evas röst behövs i det finländska samhället – en röst för omtänksamhet, mångfald och solidaritet. Och hennes röst är en klockren röst för landets tvåspråkighet.”

Astrid Thors

HÖGKOMMISSIONÄR FÖR NATIONELLA MINORITETER
OSSE

”Vi behöver politiker som står upp för människovärdet.”

Olav S. Melin

SAMHÄLLSDIREKTÖR

SFP RKP
Helsingfors

Annonsen är betald av Stödgruppen för Eva Biaudet

evabiaudet.fi

facebook.com/evabiaudet2015

BJÖRN MÅNSSON

SFP RKP
HELSINGFORS

”Allt vad ni vill att människorna skall göra er, det skall ni också göra dem.” (Matt. 7:12)

”Du skall älska din nästa som dig själv.” (Mark. 12:31)

”Döm inte, så skall ni inte bli dömda.” (Luk. 6:37)

”Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda.” (Rom. 12:21)

”Om en invandrare slår sig ner i ett land skall ni inte förtrycka honom. Invandraren som bor hos er skall ni behandla som en infödd.” (3 Mos. 19:33-34)

Kloka livsvisdomar om människokärlek och tolerans, ja helt konkreta råd, direkt ur Bibeln. Låt oss följa dem!

105

Annonsen betald av stödgruppen

Den humana, sociala och liberala kandidaten

www.bjornmansson.fi